

[Himmelstrup.]

siden 1885, da Noteudvekslingen fandt Sted, forsøgt at afløse af faste Traktatforhold. Jeg minder om de Rubinske Forhandlinger i Begyndelsen af Aarhundredet, og ogsaa senere, i 1926, er der jo Tendenser fremme i samme Retning. I Overenskomsten af i Fjor var der altsaa givet Tilsagn om Optagelse af en saadan Forhandling; jeg vil derfor gerne spørge om, paa hvilket Stadium disse Forhandlinger befinder sig. Jeg ser, at den tilsvarende Bestemmelse ikke er gaaet ind i den nuværende Overenskomst. Jeg gaar altsaa ud fra, at Sagen vil blive henvist til et Udvalg, og at vi dér vil kunne faa Oplysninger om visse Enkeltheder, og det er min Overbevisning, at disse Oplysninger vil være af en saadan Karakter, at vi kan give det foreliggende Forslag til Rigsdagsbeslutning vor Tilslutning.

Drachmann: Den ærede Ordfører for Socialdemokratiet fremhævede, at det her drejede sig om en konkret Vareudveksling. Det kan man i alt Fald ikke se af det Forslag, der er forelagt den høje Rigsdag. Jeg vil hellere sige, at det drejer sig om en abstrakt Overenskomst, saa abstrakt, at der bogstavelig talt ikke er for to Øre Realiteter i dette Papir, vi har faaet forelagt, og skulde man alene indskrænke sig til at tale om disse med Regeringsøjne, sete konkrete Ting, vilde denne Forhandling ikke blive meget lang. Jeg ved ikke, hvad jeg skulde sige, for der staar intet i dette Forslag; men derved kommer jeg tilbage til de principielle Betragtninger, jeg allerede havde Lejlighed til at fremføre i Fjor ved den foregaaende Overenskomstbehandling og ogsaa senere har haft Lejlighed til at fremdrage, nemlig hele det Princip, som ligger bag disse Handelstraktaters eller Handelsaftalers Tilvejebringelse og Ratifikation.

Det er en højst ejendommeligt Form, dansk Traktatpolitik har faaet. Jeg skal ikke komme ind paa Valutacentralen og dennes handelspolitiske Virksomhed, der kraftigt dementerer alle de Skræmmebilleder, man fra visse andre Sider stillede op over for den aktive Traktatpolitik, som vi Konservative ønskede ført og ført i god Tid, men hele Forholdet kaster unægtelig et ejendommeligt Lys over den besynderlige Improvisation, der karakteriserer den Traktatpolitik, der føres, netop med Valutacentralen som Instrument og af Valutacentralen. Overenskomster som den nu afsluttede, som den, der allerede i Fjor blev afsluttet med Tyskland, og de, der har været afsluttet med en Række andre Lande, vedkommer i Virkelig-

heden ikke Rigsdagen. Jeg mener, at naar Regeringen vælger den Vej gennem udsendte Delegationer, hvori selvfølgelig Regeringen er repræsenteret, det vil sige, at Administrationen er repræsenteret, og visse Erhvervsorganisationer er repræsenteret, at slutte Handelsoverenskomster, er det en Vej, jeg i og for sig ikke har noget imod; den har været betraadt med stort Held under Krigen, men det er ganske overordentlig mærkeligt, at man senere hen vil drage Rigsdagen ind i dette Arbejde paa den Maade, som allerede det ærede Medlem Hr. Himmelstrup har karakteriseret, en Maade, der ikke levner Rigsdagen den mindste Indflydelse og kun giver den Ansvar uden nogen som helst Forudsætning for at kunne tage dette Ansvar.

Derfor gentager jeg i Dag, at dette abstrakte Overenskomstsysteem maa have en Ende. Ansvaret maa ligge, hvor det retteligt hører hjemme, og man maa undlade at gaa til Rigsdagen og faa Ratifikation af noget, som Rigsdagen ingen Indflydelse har paa og ikke kan læse noget om af de Akter, der forelægges Rigsdagen — jeg skal gerne indrømme, at det maaske ikke kan være anderledes, som Forholdene nu en Gang er i denne ikke ideale Verden —, eller ogsaa maa man gaa den Vej, vi har peget paa og ønsket, nemlig at drage Rigsdagen aktivt og ansvarsmedførende ind i det handelspolitiske Arbejde, og oprigtig talt vil jeg med hele den Stilling, Rigsdagen har, sige, at dette vil være særdeles ønskeligt. Man skulde i Lighed med andre Lande lade Rigsdagsdelegationer gaa ind i dette Arbejde og derved knytte Ansvaret til selve Parlamentet under de formufulde og praktiske Former, det kan gøres, saa vilde det være rimeligt og berettiget at kræve Rigsdagens Medansvar gennem Ratifikation. Nu maa Ansvaret høre hjemme hos Regeringen, som i Forbindelse med Erhvervsorganisationer og Embedsmændene har bragt dette til Veje.

Det er mig saaledes ganske umuligt at udtale mig om Enkeltheder i Forslaget, fordi det ikke er muligt at se Enkeltheder af dette. Man kan selvfølgelig sige, at vi skal fortsætte de Aftaler, der var i Fjor, men i Fjor kunde vi heller ingenting se, derfor synes jeg nok, at vi indtil videre maa sætte et stort Spørgsmaalstegn ved vor Tilslutning til saadanne Forslag. Ikke desto mindre er vi meget interesserede i et Udvalg at høre om Realiteter, og det er jo muligt, at disse er tilfredsstillende — man har hørt baade det ene og det andet —, men hvis de er tilfredsstillende, skal den Ros og Anerkendelse, der kan ydes, ogsaa ydes, men i Princippet maa vi stille os meget